

Vårdhygien - Planering av arbete i patients bostad

Gäller även för Capio Lundby Specialistsjukhus, Carlanderska sjukhuset, Habilitering & Hälsa samt Sjukhusen i väster och är godkänd av respektive chefläkare. Kan även appliceras i primärvård i Göteborg och Södra Bohuslän.

Förändringar sedan föregående version

Ny riktlinje.

Bakgrund och syfte

Vårdhygieniska rutiner och riktlinjer gäller vid vård och omsorg i patients bostad. Syftet med riktlinjen är att belysa vårdhygieniska aspekter som ska beaktas vid planering av hälso- och sjukvård i patients bostad för att säkerställa god hygienisk standard. Den praktiska tillämpningen av denna riktlinje behöver förtydligas i lokala rutiner anpassade för respektive verksamhet.

Avgränsningar

Vårdhygieniska aspekter gällande hantering av läkemedel, inklusive transport av dessa, omfattas inte av detta dokument.

Utförande

Följsamhet till basala hygienrutiner gäller vid hälso- och sjukvård i patients bostad, se [Basala hygienrutiner](#).

- Möjlighet till ombyte ska finnas om arbetskläder blir förorenade under arbetspasset.

- Ytterkläder är arbetsgivarens ansvar och ingår inte i begreppet arbetskläder enligt rutin [Basala hygienrutiner](#). Ytterkläderna omfattas därför inte av vårdhygieniska rekommendationer.
- Förutsättningar för att kunna utföra handhygien (handdesinfektion, tvål, torkpapper) ska finnas.
- Tillgång till skyddsutrustning (se [Basala hygienrutiner](#)) ska finnas utifrån bedömd risk i aktuell vård- och omsorgssituation.
- Tillgång till ytterligare skyddsutrustning ska finnas utifrån smittrisk och arbetsmoment, till exempel vid [Luftvägssmitta](#).

Hantering av materiel

I Vårdhandbokens kapitel [Transport av produkter utanför vårdlokal](#) beskrivs hur hantering och transport av sterilt/icke-sterilt gods och material samt medicintekniska produkter ska ske så att renhetsgrad bibehålls från vårdverksamhet till patient.

Beakta nedanstående:

- Planera packning av material enligt flerlayersprincipen så att renhetsgraden bevaras från enhet till användning hos patient, se Vårdhandbokens kapitel om transport av produkter utanför vårdlokal.
- Förvaring av material i patients bostad sker så att materialets renhetsgrad bibehålls. Utrymme i hemmet kan till exempel behöva frigöras för förvaring av medicintekniska produkter så som sårvårdsmaterial.
- För att kunna upprätthålla ett aseptiskt arbetssätt kan underlägg/uppdukningsbricka behöva tas med till patient.
- Övriga aktiviteter som stör det planerade arbetsmomentet/aseptiska arbetssättet i hemmet bör undvikas. Tänk exempelvis på hur närstående eller husdjur rör sig i samband med vårdmoment.
- Flergångsutrustning rengörs och desinfekteras enligt tillverkarens anvisning mellan användning hos patienter.
- För utrustning som behöver desinfekteras på plats ska desinfektionsmedel enligt tillverkarens anvisning, finnas tillgängligt. Se [Desinfektion - Vårdhandboken](#).

- Material som inte kan rengöras och/eller desinfekteras direkt förvaras separat från rent material tills rengöring och desinfektion utförs i verksamhetens lokal.

Smittförande avfall

I Vårdhandbokens kapitel [Smittförande avfall](#) under rubrik Hemsjukvård beskrivs hur smittförande och stickande/skärande avfall hanteras vid vård i patients bostad.

Avsteg

Medvetet avsteg från denna riktlinje dokumenteras i patientjournal om avsteg är kopplat till patient. Annan orsak till avsteg rapporteras i MedControl PRO eller befintligt avvikelssystem.

Ansvar

Linjechefer ansvarar för att denna riktlinje är känd och följs av alla medarbetare.

Relaterad information

[Vårdhygien - Grundläggande vårdhygieniskt arbetssätt](#). Riktlinje

[Vårdhygien - Basala hygienrutiner](#). Rutin

[Vårdhygien - Luftvägssmitta](#). Riktlinje

[Medicintekniska produkter med specificerad mikrobiell renhet](#). Vårdhandboken

[Transport av produkter utanför vårdlokal](#). Vårdhandboken

[Desinfektion](#). Vårdhandboken

[Smittförande avfall](#). Vårdhandboken

Tillämpliga lagar, föreskrifter eller externa riktlinjer

[Basal hygien i vård och omsorg \(SOSFS 2015:10\)](#). Stockholm: Socialstyrelsen

[Hälso- och sjukvårdslagen \(SFS 2017:30\)](#). Socialdepartementet

[Risker i arbetsmiljön, Avdelning VI: Smitta \(AFS:2023:10\)](#). Stockholm: Arbetsmiljöverket

Kunskapsöversikt

[Information om risker kring vissa brandfarliga vätskor](#). Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

[SIS-TR 57:2020. Teknisk rapport. Handbok för grundläggande rekommendationer för lagerhållning, hantering och transport av sterila medicintekniska produkter inom hälso- och sjukvård, tandvård och djursjukvård \(pdf\)](#). Stockholm: Svenska institutet för standarder (SIS); 2020.

[Vägledning för desinfektion i vården](#). Nationell arbetsgrupp (NAG) Vårdhygien.

Arbetsgrupp

Representanter arbetsgrupp Vårdhygien

Meliha Arnodt, överläkare Vårdhygien

Nina Lundgren, hygiensjuksköterska

Godkänt av

Capio Lundby Specialistsjukhus

Inger Holm Gunnarsson, chefläkare

Carlanderska sjukhuset

Karin Möller, chefläkare

Habilitering & Hälsa

Anne-Berit Ekström, chefläkare

Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Anneli Fagerberg, chefläkare

Sjukhusen i väster

Philipp Meijering, chefläkare

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje verkställighet

Gäller för: Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Innehållsansvar: Nahid Kondori, (nahko1), Enhetschef

Granskad av: Meliha Arnodt, (melar8), Överläkare

Godkänd av: Anneli Fagerberg, (annfa26), Chefläkare

Dokument-ID: SU9992-381335686-234

Version: 1.0

Giltig från: 2025-11-11

Giltig till: 2027-11-11